N° 144. 1855.

MIDDELBURGSCHE COURANT.

Zaturdag 1 December.

Deze courant verschijnt des Dingsdags, Donderdags en Zaturdags. Binnen deze gemeente en Vlissingen geschiedt de uitgave den avond te voren ten 8 ure.
De abonnementsprijs per drie maanden is ƒ 3, franco per post ƒ 3,40.
De inzending van Advertentien kan geschieden tot tien ure des morgens, op den dag der uitgave.

De prijs van gewone Advertentien is 22 cent per regel; van Huwelijks-, Geboorte of Doodbekendmakingen enz., van één tot zes regels ƒ 1,50, voor elken regel daarboven 22 cent.
Buitengewoon groote letters worden berekend naar de plaats die zij innemen.
Voor elke plaatsing moet 35 cent voor zegel worden betaald. De betaling geschiedt kontant.

Bij deze courant behoort een bijvoegsel.

Editie van Vrijdag avond 8 ure.

Binnenlandsche Tijdingen.

Middelburg 30 november.

Bij de verkiezing van drie leden voor de kamer van koophandel en fabrieken te Goes, hebben van de 62 kiezers slechts 13 gestemd. Er waren alzoo 13 biljetten in de bus. Daarvan hebben bekomen de heeren: J. P. Burger 13, O. Verhagen 11, A. Nortier 8 stemmen, en de heeren J. H. C. Kakebeeke, P. F. de Jonge, J. K. van Baalen en J. W. van Kerkwijk elk eene stem, zoodat de drie aftredende leden herkozen zijn.

Op een biljet stonden slechts twee namen, terwijl op twee andere een naam voorkwam van een niet aftredend lid.

✕ Men verneemt, dat de heer Diepenheim, referendaris bij het ministerie van kolonien, den nieuw benoemden gouverneur-generaal, den heer Pahud, naar Indie zal vergezellen.

✕ Woensdag heeft er, te 's Gravenhage eene vergadering van bierbrouwers uit verschillende gemeenten plaats gehad om, met het oog op de wet omtrent de bieren en azijnen waarvan dien dag het voorloopig verslag der kamer is rondgedeeld, onderling over hunne belangen in overleg te treden.

Naar men verneemt zullen de veranderingen, die ten gevolge *van de wet houdende afschaffing van den accijns op het gemaal* in het personeel der mindere ambtenaren bij de directe belastingen zullen plaats hebben, eerst omstreeks maart 1856 in werking komen.

Men schrijft uit 's Hertogenbosch van 27 dezer:

Bij de hooge regering schijnt even als bij de provinciale staten van ons gewest het bepaalde plan te bestaan om alle tollen op de groote rijks- en provinciale wegen op te heffen. De kosten voor het innen van de tolgelden door tolgaarders of tolbeambten zijn te groot, het betalen van dezelve door den particulier, die dikwerf in den grootsten haast zich herhaaldelijk daarvoor op weg aan de tollen moet ophouden, te lastig. Men is van meening de zuivere opbrengst der tollen te kunnen vinden door opcenten op de grond- en personele belasting, wijl thans schier elke gemeente in het bezit van kunstwegen is, ieder daarvan gebruik gemaakt, en men dus als algemeene maatregel ieder deswegens kan belasten, hetgeen vroeger geenszins het geval was, toen de kunstwegen zeldzamer waren, en weinigen in derzelver genot deelden, door vervolgens de ondernemers van wagens tot vervoer van personen en goederen, de voerlieden, die op gestelde beurten rijden van de eene plaats naar de andere, en geregeld van zekeren weg gebruik maken, hooger in het patentregt aan te slaan, even zoo de verhuurders of houders van paarden en rijtuigen.

Op die wijze moet het gemak door het opheffen der bedoelde tollen groot, en de omslag van de zuivere opbrengst daarentegen klein, bijna niet gevoeld worden.

Thans zijn ontvangen de verslagen van den jury voor de algemeene tentoonstelling te Parijs. Die verslagen bevatten tot dus verre nog alleen de eere-medailles, alle van goud. Het is een boekdeel in 4o, 82 blz. groot en vermeldt 347 bekrooningen. Onder de medailles d'honneur hors classe, waarvan er maar acht zijn toegewezen, komt op pag. 2 voor: Société Neêrlandaise de commerce (Pays-Bas), Ensemble de ses collections." De overige zeven gouden eere-medailles, hors classe, werden toegewezen aan het ministerie van oorlog van Frankrijk, aan de Indische compagnie (Compagnie des Indes), aan het ministerie van marine en kolonien van Frankrijk, aan het ministerie voor handel (board of trade) van Groot-Brittanje, aan het eiland Cuba, aan het gouvernement van Portugal, en aan dr. Royle voor zijne collectie voortbrengselen uit Indië en den indischen Archipel. Op pag. 47, komt onder de met goud bekroonde in de 17de klasse voor: „La ville d'Amsterdam. Pour les lapidaires diamantaires de Hollande. Taille de diamants et roses livrées au commerce."

Naar men verneemt zijn door Z. exc. den minister van binnenlandsche zaken bedenkingen gemaakt op het voorstel van den gemeenteraad te 's Hage, betrekkelijk de heffing eener belasting op het gemaal.

Den 26 dezer werd den hoogleeraar mr. J. Bake, te Leyden eene zilveren vaas met inscriptie ten geschenke aangeboden door een 140 tal zijner voormalige discipelen, als zijnde het de dag, waarop hij, veertig jaren geleden, het hoogleeraarsambt aan de leydsche academie aanvaardde. De heer mr. Groen van Prinsterer sprak hem namens de verzamelde oud-studenten met treffende woorden aan, en ontving daarop een hartelijk antwoord van den hoogleeraar, die daar schertsend invoegde, dat hij zich ten minste vleide, zijnen discipelen niets verkeerds geleerd te hebben.

Naar aanleiding van de mededeeling in L'écho universel, door ons overgenomen, geeft men nader de stellige verzekering, dat de heer Mijer, nieuw benoemd minister van kolonien, tot de protestantsche godsdienst behoort, en niet tot de israëlitische.

De Nieuwe rotterdamsche courant ontving via Triëst eene telegrafische depeche, meldende de aankomst van de overlandmail aldaar. De tijdingen uit Batavia loopen tot 10 october. Politiek nieuws wordt in die depeche niet medegedeeld.

Uit Luxemburg schrijft men van den 24 dezer:

Heden heeft de kamer het spoorweg-contract goedgekeurd; een zeer gewigtige maatregel in het belang van Trier en de geheele Oppermoezelstreek. Het geldt het geheele spoorwegnet, waardoor men bij Steinfort met België, bij Wassebillig met Duitschland en door eene zijtak tusschen Duddange en Frisange met Frankrijk in verbinding zal komen. Eene vertakking zal van Luxemburg naar Arlon en over Diekirch naar Weiswampach loopen.

Marine en Leger.

Het te Breda gehouden onderofficiers-examen, tot den rang van 2den luitenant is den 26 ontbonden. Het verslag dien dag opgemaakt, is vrij gunstig en daaruit moet blijken, dat het grootste deel der opgekomenen, de bewijzen van gevorderde kennis hebben geleverd.

Verschillende berigten.

Naar wij vernemen is de opening van het telegraaf kantoor te Leeuwarden bepaald op 1 december.

— Bij het departement van binnenlandsche zaken is ontvangen van den minister van kolonien, eene assignatie, groot twee honderd drie en negentig gulden vijftig centen, zijnde het bedrag der in de kolonie Suriname nader ingezamelde bijdragen ten behoeve der slagtoffers van den jongsten watersnood in het vaderland.

— Dingsdag zijn de personen, die verzocht hebben als leerling telegrafist in aanmerking te komen, aangeschreven, *om zich*, tot het ondergaan van het vergelijkend onderzoek, aan het ministerie van binnenlandsche zaken te doen vinden op dingsdag den 11 december *aanstaande*, des voormiddags ten *tien ure*.

Staten-Generaal.

Tweede kamer. — Zitting van 27 november.

De commissie van rapporteurs brengt haar eindverslag uit over het voorstel van den heer Rochussen, tot het instellen eener enquête omtrent het misbruik van sterken drank. — De dag der discussien zal later bepaald worden.

Aan de orde is de voortzetting der algemeene beraadslagingen over de VII afdeeling van hoofdstuk V. (*Departement van* binnenlandsche zaken), der staatsbegrooting voor 1856, en wel bepaaldelijk nopens de akademie te Delft.

De heer Hoekwater merkt op, dat hij vroeger breedvoerig over dit onderwerp heeft uitgeweid in den zin, dat uitbreiding van de inrigting noodig is en zij op de begrooting diende geplaatst te worden. Hij heeft met genoegen gezien, dat de post nu op de begrooting is gebragt, en hij betuigt deswege zijne erkentelijkheid aan den minister, die aldus aan zijne in 1853 gedane toezegging heeft voldaan. Daar dit echter geen onverdeelden bijval heeft gevonden, zoo treedt hij in eene geschiedenis der zaak sedert 1853, ten einde nader nog het noodzakelijke en doeltreffende der voorgestelde regeling te doen uitkomen. Hij neemt daarbij op sommige bedenkingen, in der tijd door de heeren Thorbecke en van Hoëvell geopperd, en vat te zamen, wat door anderen en hem daartegen is aangevoerd. Wat betreft het punt der opleiding der oostindische ambtenaren, waarover destijds de heer van Hoëvell zijne meening had geopenbaard, laat spreker de beantwoording daarvan over aan den met die belangen vertrouwden heer Baud. Hij brengt hulde aan de afzonderlijke toelichting der zaak, door de regering bij deze staatsbegrooting gegeven en verdedigt die tegen de aanmerkingen, in het voorloopig verslag vervat. Er moge over eenige ondergeschikte punten verschil bestaan, doch spreker meent dat het nut en de noodzakelijkheid van de instelling is uitgemaakt. Hij heeft met genoegen gezien dat de heer Thorbecke later zeer gunstig voor de akademie is gestemd geworden, maar hij kan niet toegeven wat die spreker wenschte, om de regeling der zaak bij afzonderlijke voordragt te behandelen. Hij vreest dat daardoor niets dan uitstel en onzekerheid zal worden te weeg gebragt en dringt, in het belang van onzen handel en het industrieel onderwijs, op de verwezenlijking der plannen van de regering aan.

De heer Delprat betoogt dat hier ontbreekt de uiteenzetting door de regering van de toekomstige inrigting der akademie. Hij beschouwt bovenal de behoefte aan een reglement voor de akademie als zeer dringend en wil daarop wachten.

De heer Schimmelpenninck van der Oije bespreekt vier punten in verband met het daarover aangevoerde: 1. de wet. Spreker herinnert dat de inrigting dagteekent van 1842 en dus van vóór de grondwet van 1848. Het kan zijns inziens nu alleen de *vraag zijn, om de fondsen aan te wijzen* ter verbetering en zij kan niet afhankelijk zijn van de wetgevende regeling; 2. het beginsel. Spreker gelooft dat de regering hier op den goeden weg is. Wij hebben akademien, athenea, *eene landbouwkundige* school, eene technische school enz. en nu heeft de regering in der tijd eene normaalschool opgerigt tot opleiding voor de indische dienst; daartegen heeft niemand bezwaar gehad, in tegendeel, men heeft het denkbeeld toegejucht; 3. het financiele punt. Spreker herinnert dat zulk eene veelomvattende inrigting tot stand is gekomen, zonder aan den staat iets meer dan ƒ 10,000 te kosten, al het overige is gevonden door de bijdrage der leerlingen en door de stad, onder het beleid van een schrander burgemeester en zijnen raad.

Nu vraagt spreker of, indien het beginsel goed is, men dan de uitvoering moet laten afspringen op financiele bezwaren, ofschoon spreker toegeeft dat, wil de inrigting geheel aan haar doel beantwoorden, er welligt meerdere gelden zullen noodig zijn. 4. Wat aangaat de wijze van toepassing, de voorgedragene regeling, erkent spreker ook het gebrekkige van de bestaande examina; hij meent dat er meer werk van het praktische moet gemaakt worden; tot dus verre is de inrigting te veel theoretisch; er wordt niet genoeg gelet op het technische en wel voornamelijk in dit opzigt, wat betreft de opleiding der oostindische *ambtenaren*.

De heer Storm van 's Gravesande heeft steeds het gevoelen geopenbaard, dat de kosten der akademie op de begrooting *moesten komen, en toch zal hij zich thans onder hen moeten* scharen, die zich niet met deze voordragt kunnen vereenigen. De oorzaak daarvan is het oogenblik en de wijze waarop die aan de kamer wordt aangeboden. Het geldt toch hier eene reorga-

nisatie der akademie. Zijns inziens is die nu ontijdig, omdat er bij de regeling van het hooger onderwijs zal moeten worden uitgemaakt of de akademie te Delft zal blijven bestaan.

De heer Baud zegt dat hij meermalen aan den minister van binnenlandsche zaken zijn leedwezen betuigd heeft dat de akademie te Delft nog in eenen ongeregelden toestand verkeef. Hij ziet thans met genoegen dat de eerste stap tot verbetering in dat opzigt gedaan is, hoe onvolkomen dan ook. Hij zal niet spreken over de akademie, als middel tot opleiding voor de nijverheid, maar alleen voor zoo veel betreft de opleiding van oostindische ambtenaren. Hij zal dit niet doen in bijzonderheden, maar slechts in groote omtrekken en voor zoo veel de hoofdzaken aangaat.

Spreker doet dit in eene zeer breedvoerige rede. De hoofdstelling, die op den voorgrond staat, is in het betoog der noodzakelijkheid tot eene speciale opleiding voor hoogere betrekkingen in Oost-Indie. Die is door niemand in lateren tijd betwijfeld.

Hij bespreekt achtervolgens wat hem ten aanzien der speciale opleiding noodzakelijk en nuttig voorkomt, en brengt ten slotte al het aangevoerde tot de volgende hoofdpunten, als zamentrekking zijner rede, terug: 1. handhaving van het beginsel dat de speciale opleiding voor de ambtenaren in Oost-Indie moet plaats hebben hier te lande; 2. handhaving van het beginsel, dat die opleiding niet gesplitst mag worden en alleen te Delft moet plaats hebben; 3. verbetering van de algemeene opvoeding, alvorens tot de speciale toegelaten te worden; 4. behoefte aan, in verband daarmede, het minimum der jaren om toegelaten te worden tot de studie van ambtenaar der 2de klasse van 16 op 18 jaren te brengen; 5. aanmoediging tot het bekomen van buitengewone verdienstelijke ambtenaren door jaarlijks vier zonen van indische ambtenaren of van officieren en twee andere jongelingen kosteloos toe te laten, na aflegging van een streng vergelijkend examen; 6. voortgaande verbetering van het onderwijs in Oost-Indie; 7. vaste regels daar te stellen voor het eind-examen, met toepassing ook hier van het vergelijkend beginsel; 8. noodzakelijkheid dat het beslissend examen alleen in Nederland moet plaats hebben, en 9. dat er behoefte is om in Indie op te rigten eene industrieschool voor kinderen, daar geboren, doch die niet in den ambtelijken kring kunnen worden opgenomen.

De heer Wintgens ontwikkelt de gronden waarom zijns inziens de kamer aan de aangevraagde gelden voor de akademie te Delft hare goedkeuring behoort te geven. Hij gelooft die aanvrage te moeten verdedigen, als strekkende tot bestrijding van een der allerdringendste behoeften voor Nederland.

De heer Rochussen stelt op den voorgrond, dat niemand warmer dan hij doordrongen is van het doel der delftsche akademie in hare drieledige werking, tot opleiding der ingenieurs van den waterstaat, als industrieschool en als defenschool en middel tot opleiding van oost-indisch ambtenaar.

Over dit derde onderdeel zal hij meer bepaaldelijk uitweiden, na vooraf iets aangaande de stichting der industrieschool te hebben gezegd, waartoe het plan reeds in 1829 bestond.

Voorts staat hij stil bij de volgende punten:

a. Preliminair: hij had gewenscht het gevoelen van den tegenwoordigen gouverneur-generaal te kennen, om het verschil dat er heerscht over de uitkomsten der opleiding te Delft, hoewel in den laatsten tijd daarin verbetering en vooruitgang merkbaar is.

b. Is hij mede een voorstander van het beginsel van algemeene, speciale en nederlandsche opleiding.

c. Wil hij dat het beginsel van wetenschappelijke vorming en opleiding der oost-indische ambtenaren en het examen in Nederland zoo streng mogelijk worde volgehouden, maar omschrijft de eischen, waaraan ten deze moet worden voldaan.

d. Verlangt spreker met den heer Baud ook strenge en onpartijdige examina, maar dan moeten zij afgenomen worden door hoogleeraren en deskundigen, geheel vreemd aan de akademie te Delft;

e. Als hij geene bedenkingen had, zou hij voor de meerdere uitgaven niet terugdeinzen, maar hij behoudt zich zijne stem tot het einde der beraadslagingen voor en maakt haar afhankelijk van nadere volledige inlichtingen der regering.

De heer Groen van Prinsterer ondersteunt het gevoelen van den heer [illegible], dat zijns inziens niet ontzenuwd is door de andere [illegible] zaakrijke redevoeringen die heden gehouden zijn. Sprekers stelsel is ook: dit ontwerp is een ontwerp van wetgeving en het kan niet bij koninklijk besluit geregeld worden.

De minister van binnenlandsche zaken zegt, dat de wensch, om den post op de begrooting te stellen, vroeger bij herhaling uit den boezem der kamer is voorgekomen. Aan dien wensch heeft de regering thans voldaan. Zij had daartoe drie redenen, 1. om [illegible] 2. om dan de zekerheid in lateren tijd [illegible] bestaansblijven der akademie eenen nadeeligen [illegible] onderwijs en de leerlingen moest uitoefenen [illegible] meerdere gelden noodig zijn tot verbetering der bestaande inrigting. Het doel der regering is: zij wenscht, dat de delftsche akademie in het vervolg zij eene inrigting van hooger onderwijs voor jongelingen, die zich wijden aan nijverheid, handel of oost-indische ambten. Dus zal die inrigting toegankelijk zijn voor allen.

In het vervolg zal voor de staatsdienst examen noodig zijn en de minister is het eens dat dit streng zal moeten wezen. Hij is het ook eens, dat de algemeene opvoeding voltooid zal moeten zijn vóór de speciale opleiding. Voor hen, die zich niet aan de staatsdienst wijden, zal de akademie open zijn zonder voorafgaand examen. De minister geeft toe dat de wet op het hooger onderwijs eene instelling als die van Delft moet omvatten; maar bij de overtuiging dat die wet de akademie van Delft zal handhaven, zoo kan er ook geen bezwaar bestaan, om de verbeteringen die daarin noodig zijn, nu reeds aan te brengen.

De minister van kolonien vraagt het woord om den voorzitter in overweging te geven, wegens het gevorderde uur, de zitting te verdagen. Hij herinnert daarbij aan de op heden aan de orde gestelde onderwerpen, beginnende met de nominatiën voor vacatures in den hoogen raad.

De heer de Poorter stelt voor eene avondzitting te houden.

Daar er groot verschil van gevoelen hieromtrent bestaat, wordt dit voorstel in omvraag gebragt, en met 35 tegen 26 stemmen verworpen.

De zitting is daarna gescheiden.

Zitting van 28 november.

In deze zitting zijn ingekomen:

1. een wets-ontwerp tot verhooging van hoofdstuk V der staats-begrooting voor 1855 (subsidie aan de Maatschappij van weldadigheid);

2. eene missive van den minister van kolonien, ten geleide van een afschrift van een koninklijk besluit, houdende bepalingen omtrent het muntloon der koperen pasmunt voor nederlandsch Indie.

De kamer heeft zich bezig gehouden met het opmaken der nominatien voor de vervulling der vacaturen, ontstaan in den hoogen raad der Nederlanden, ten gevolge van het overlijden van den vice-president mr. J. Op den Hooff, en het eervol ontslag, op zijn verzoek verleend aan den voorzitter mr. W. B. Donker Curtius van Tienhoven.

Op de eerste lijst zijn gebragt de namen der heeren mrs.:

J. O. Voorduin, raadsheer in het provinciaal geregtshof in Utrecht;

F. F. Karseboom, advocaat-generaal bij het provinciaal geregtshof in Noordholland;

K. A. Meeussen, lid der kamer;

L. Metman, advokaat bij den hoogen raad der Nederlanden;

A. de Pinto, advocaat bij den hoogen raad der Nederlanden.

Als eerste candidaat op de tweede lijst is gebragt de naam van den heer mr. C. L. de Vos, president van de arrondissements regtbank te Utrecht.

In de avondzitting zijn verder nog op de tweede lijst gebragt de heeren mrs. J. H. van der Sande, raadsheer in het provinciaal geregtshof van Zuidholland;

P. Elout van Soeterwoude, lid der tweede kamer (bij loting met den heer Jespers, mede lid der kamer);

F. J. Jespers, lid der tweede kamer;

Jhr. A. G. van Vredenburgh. (Bij deze stemming vereenigden zich 27 stemmen op den heer P. [illegible] van den Broecke.)

(Reeds aan de geabonneerden op ons bulletin medegedeeld.)

De heer Rochussen heeft in eene uitvoerige memorie de geopperde bedenkingen op zijn voorstel tot het instellen van eene enquête omtrent het misbruik van sterken drank beantwoord. In de eerste plaats betoogt hij daarin, dat het regt van enquête in het naauwste verband staat met dat van petitie, dat de toepassing van dat regt trouwens slechts geringe bezwaren heeft, dat de te verkrijgen uitkomsten liggen binnen de bevoegdheid der wetgevende magten en dat de uitkomst kan beantwoorden aan den omslag van het werk. Voor de geheele enquête zullen misschien naauwelijks 100 personen behoeven te worden gehoord, terwijl de uitkomst wel in een jaar zou bekend wezen. De meening des voorstellers is trouwens niet, aan te raden volstrekte verbodsmaatregelen, zoodanig als die in sommige der Vereenigde Staten van Amerika genomen zijn, en welker invoering hier te lande hij noch doelmatig, noch voorzigtig, noch zelfs billijk zou achten; maar wel zoodanige welberaamde zamenwerkende middelen, als waarvan men zich voor de toekomst eene toenemende verbetering mag beloven, zonder dat die gepaard zou gaan met maatregelen welke eenige botsing zouden geven, of verkorting van iemands verkregen regten na zich slepen. Om daartoe te geraken blijft hij in zijn voorstel volharden, hoe weinig steun hij ook in de kamer heeft gevonden; mogt de regering echter verklaren in deze zaak het initiatief te willen nemen en dienaangaande voorstellen te doen, dan zal hij gaarne zijn voorstel intrekken.

Errata.

In het verslag van den gemeenteraad van V[illegible] in ons vorig no., 2de zijde, 3de kolom, onderaan, staat: „het bestuur der marine", lees: „het bestaan der marine"; en 3de zijde, 1ste kolom, regel 9 van boven: „der minister te willen zijn", lees: „den minister te willen zijn."

Buitenlandsche Tijdingen.

Engeland.

Londen 28 november. De koning van Sardinië heeft de uitnoodiging goedgunstig aangenomen, hem door den lord-maire toegezonden, om de city bij zijn verblijf alhier met een bezoek te vereeren. Volgens de bevelen der koningin zal koning Victor Emmanuel met al de eerbewijzingen ontvangen worden welke den keizer der Franschen bij zijn laatste bezoek aan Engeland betoond zijn.

— The globe behelst een berigt, volgens hetwelk de kolonel Tunn, die te Bucharest als deserteur van het oostenrijksch leger in hechtenis genomen en als zoodanig met een doodvonnis bedreigd is, niet tot het dragen van de engelsche uniform geregtigd was, en generaal graaf Coronini, bevelhebber der oostenrijksche troepen in de vorstendommen, derhalve het regt had om hem te doen arresteren.

Dat avondblad deelt verder mede dat de generaal Windham tot kolonel en chef, en de kolonel Barnard tot onder-chef van den generalen staf bij het engelsche leger in de Krim benoemd is. De generaal sir Colin Campbell zal het bevel voeren over een der twee legerkorpsen, ieder uit drie divisien zamengesteld, waaruit het engelsch leger in de Krim bij de hervatting der vijandelijkheden bestaan zal. Lord W. Paulet zal over de divisie ligte kavallerie het bevel voeren en de generaal Cameron de divisie Hooglanders onder zijne bevelen hebben; terwijl de tweede divisie den generaal, lord Rotley, de derde den generaal Eyre, de vierde den generaal Garrett aan haar hoofd hebben zal.

— The morningpost, die thans niet zelden mededeelingen uit officiele bronnen ontvangt, herhaalt in zijn nommer van gisteren op zeer stelligen toon de verzekering dat er geen verbond tusschen Zweden en de westersche mogendheden is gesloten, en dat generaal Canrobert ook niet naar Stockholm gezonden was om een verdrag van alliantie te sluiten.

Het genoemde blad geeft echter tevens te kennen dat de zending van dien generaal treffende bewijzen van Zwedens ingenomenheid met de zaak der westersche mogendheden opgeleverd, en alzoo het vooruitzigt op Zwedens toetreding tot het westersche verbond verstrekt heeft.

— Tijdingen uit New-York van den 14 dezer melden, dat Engeland geweigerd heeft de amerikaansche uitlegging van het tractaat van Clayton, hetwelk tot een geschil tusschen beide staten heeft aanleiding gegeven, te erkennen.

Volgens een gerucht zou de regering der Vereenigde Staten ten gevolge van het geschil met Denemarken, betreffende de kwestie van den Sondtol, zich van het eiland St. Thomas, dat aan Denemarken behoort, willen meester maken.

Duitschland.

Frankfort 26 november. In de ontvangsten van het duitsche tolverbond ziet men tegen het einde van dit jaar weder eene aanzienlijke vermindering te gemoet. Men houdt het algemeen daarvoor, dat eene reductie der inkomende regten op den kolonialen suiker, uit hoofde eener grootere consumtie, eerder voor- dan nadeelig voor de ontvangsten des tolverbonds zoude zijn.

— Volgens berigten uit de Donau-vorstendommen, heeft daar alweder eene gebeurtenis plaats gehad, die tot ernstige gevolgen kan leiden. Een oostenrijksch kapitein heeft namelijk een geneesheer, Schiamm genaamd, deerlijk mishandeld, niettegenstaande deze door de fransche autoriteiten in bescherming was genomen. Men weet dat de zaak der inhechtenisneming van den kolonel Tunn mede nog hangende is, zoo dat Oostenrijk thans genoegdoening zal te schenken hebben, zoo wel aan Engeland als aan Frankrijk. (Zie omtrent dit voorval onze berigten onder Engeland). De stelling van Oostenrijk wordt dan ook, vooral ten aanzien der bezetting van de Donau-vorstendommen, hoe langer hoe moeijelijker.

Frankrijk.

Parijs 27 november. De Moniteur deelt het opheffen der blokkade van de russische havens en plaatsen in de Witte zee mede, welke blokkade, den 16 julij aangekondigd, den 6 october door de geallieerde eskaders opgeheven is.

Meer en meer wint het gerucht veld dat Sebastopol, nadat de vestingwerken geheel geslecht zullen zijn, ontruimd zal worden, en dat de geallieerden slechts drie versterkte punten in de Krim behouden zullen, namelijk Kamiesch, Balaklava en Eupa-

toria, waar een effectief van tusschen de 30 en 40,000 man zou worden achtergelaten.

— De Simois heeft heden de brievenmaal van Konstantinopel te Marseille aangebragt. De berigten gaan tot 19 dezer. Ten gevolge der stijgende duurte van alle levensmiddelen heeft men in die hoofdstad den broodtax moeten invoeren. De oostenrijksche internuntius, baron Prokesch Osten, wordt den 30 dezer aldaar verwacht; terwijl het eskader, onder den admiraal Bruat, uit 14 schepen bestaande, den 16 dezer lijnregt naar Messina gestevend was, is het engelsche eskader, onder de bevelen van den admiraal Stewart, den 18 dezer den Bosphorus binnengeloopen en moest binnen veertien dagen naar Malta terugkeeren, op welken togt het tevens den griekschen archipel zou aandoen. De admiraal Lyons was, met het tot handhaving der blokkade vereischt aantal schepen, in de Zwarte zee gebleven. In het onlangs aangekomen engelsch-duitsch hulplegioen hadden zich ziekten geopenbaard. Het gerucht dat de cholera te Gallipoli was uitgebroken, blijkt geheel ongegrond te zijn. Het regtsgeding tegen de moorddadige Tunezen werd voortgezet.

Uit de Krim liepen de berigten tot den 15 dezer des avonds. Het vuur van den kant der Russen was verdubbeld. Uit de noorderforten van Sebastopol schoten zij met gloeijende kogels. De geallieerden beantwoordden dat vuur wel, maar haastten zich in zorg ... op ... te slopen. Den 14 dezer was in de rigting van Balaklava eene hevige uitbarsting waargenomen. De contre-admiraal Pellion heeft zijne vlag aan boord van de Napoleon geheschen, welk schip met de Wagram in de baai van Kamiesch ligt. De Fleurus bleef in de baai van Streletzka. — La presse d'Orient zegt dat het beleg van Kars voortduurt. Omer pacha bedreigde Sougdidi.

Handelsberigten.

Overzigt der week.

Rotterdam 30 november.

In koffij is deze week weinig omgegaan; de prijzen souteneeren zich op 33½ à 34 cent, doch er bestaat weinig kooplust.

Rijst is iets williger.

Specerijen en thee weinig handel.

Graanmarkten.

Amsterdam 30 november.

Tarwe flaauw. In gerst ging niets om.

Raapolie op zes weken ƒ 59¾. Lijnolie op zes weken ƒ 45¼.

Koolzaad (dadelijk) 109 p. vl.

Oostburg 28 november.

Bij ruimen aanvoer was het op de markt van heden zeer stil; koopers hielden zich terug, terwijl houders hoog gestemd bleken, en alzoo is zeer weinig kunnen worden geplaatst; tarwe, zomer-gerst en erwten vonden vooral weinig aftrek en slechts enkele koopers deden zich op voor tarwe à ƒ 17,75 en daaromtrent; zomer-gerst ƒ 7,50 à ƒ 7,80 naar deugd, en erwten op de kook ƒ 10,75; rogge ging gulf weg voor ƒ 13,— en iets hooger; zuivere winter-gerst goed te plaatsen à ƒ 8,20, ƒ 8,30 en ƒ 8,40, en paardeboonen met redelijke vraag ƒ 9,20 à ƒ 9,30, en enkele monsters ƒ 9,40; haver redelijk wel te plaatsen in goede soort à ƒ 4,70 en ƒ 4,80; mindere à ƒ 4,60; zaden niet aan.

Middelburg 29 november.

Wij hadden heden uit onze naburige eilanden meer graan ter markt dan voorgaande week. Uit Walcheren was er algemeen minder ter veil, en daar er weder goede kooplust bestond, en naar het scheen vraag voor alle artikelen, zoo heeft men aan de volgende prijzen gekocht: Puike nieuwe zeeuwsche tarwe ƒ 18, mindere ƒ 17,50 à ƒ 17 naar deugd. Puike jarige walchersche tarwe ƒ 19, ƒ 19,25 en ƒ 19,50 naar kwaliteit, houders die op ƒ 20 vasthielden, konden niet verkoopen. Nieuwe walchersche tarwe algemeen begeerd, puike ƒ 18 à ƒ 18,25, mindere ƒ 17,75 à ƒ 17,50. Rogge bij kleinigheden aan hooger prijs verkocht, puike blanke ƒ 13,50, mindere ƒ 13,25 de mud. Winter-gerst ƒ 8,60, zomer dito ƒ 7,50 à ƒ 7,60 de mud afgedaan. Walchersche witteboonen met veel vraag, reeds bij den aanvang der beurs kocht men aan ƒ 13,50 en einde beurs is voor enkele partijtjes ƒ 13,75 betaald. Dito paardeboonen weinig aan met gereede koopers aan ƒ 9,45 en ƒ 9,50 de mud. Dito bruineboonen ƒ 12,10 à ƒ 12,50. Walchersche groene erwten gingen ook vlug af van ƒ 11,50 à ƒ 11,75; groote dito ƒ 12,50 à ƒ 13, naar kwaliteit. Zeeuwsche erwten noch paardeboonen waren er weder ter veil. Boekweit werd aan ƒ 10 verlaten. Koolzaad weinig ter veil, het beste winter- ƒ 18,50 à ƒ 19, mindere ƒ 18. Zomer koolzaad ƒ 17 à ƒ 17,25 per mud. Oliën als voorgaande week. Raapolie ƒ 60,50. Patentolie ƒ 62,50. Lijnolie ƒ 50 per vat.

Gemiddelde marktprijzen

Middelburg 29 november.

	per Ned. Mud.		per Ned. Mud.
Tarwe (oude)	ƒ 19,—	Witteboonen	ƒ 13,50
Dito (nieuwe)	- 18,—	Gr. Erwten	- 12,—
Rogge	- 13,50	Aardappel. (winter)	- 2,75
Garst	- 8,20		per Ned. pond.
Boekweit	- —,—	Versche Boter	ƒ 1,08

Slotprijzen der Effecten ter Beurze van Amsterdam

30 november. (Per telegraaf.)

Nederland.	Werkelijke schuld	2½	pct.	62$\frac{1}{16}$
	dito dito	3	"	73¾
	dito dito	4	"	—
	Handel Maatschappij	4½	"	—
Rusland.	Oblig. bij Hope & Co.	5	"	101¼
	dito dito 1828/1829.	5	"	—
	Certific. dito 1840	4	"	74⅛
	dito bij Stieglitz	4	"	74⅛
	dito dito 1854	5	"	80⅜
	Certific. van Inschrijving	6	"	56⅜
Spanje.	Oblig. Nieuwe Stukken	1	"	19$\frac{13}{16}$
	Binnenlandsche	3		—
Oostenrijk.	Oblig. Metaliek	5	"	62⅞
	dito	2½	"	32
	dito nieuwe, betaalbaar Amst.	5	"	72⅜
Belgie.	Certific. bij Rothschild	2½	"	49⅞
Portugal.	Obligatien	3	"	40$\frac{1}{16}$
Spanje.	Amortisable schuld.			6½

Beurs van Londen, 28 nov. ten 12 ure. Consols 89..

Beurs van Weenen, 28 nov. (Slotprijzen.) Metalliek. 5 pct. 73¾.

Beurs van Parijs, 28 nov. (Slotprijzen.) 4½ pct. compt — 3 pct. 65,83.

Laatste Nieuwstijdingen.

Berlijn 29 november.

De zitting van den landdag is heden door den koning geopend. Aan de daarbij uitgesprokene troonrede ontleenen wij de volgende belangrijke zinsnede:

„Ik hoop," zeide de vorst, „dat wij vrede behouden en dat het mij moge gelukken de eer en de waardigheid van Pruissen als groote mogendheid te bewaren en te handhaven, zonder aan de ingezetenen langdurige en zware oorlogs-opofferingen op te leggen.

„Ik ben er trotsch op, dat geen volk meer gereed is tot den strijd en met meer liefde zich de offers zal getroosten, dan het mijne, wanneer inderdaad zijne eer en belangen met gevaar worden bedreigd. Het bewustzijn dat ik uit dat vertrouwen put, maakt het mij tot een duren pligt, om, met het oog op de afgelegde verklaringen, waarvan volstrekt niet moet worden afgeweken, geene verbindtenissen aan te gaan, wier staatkundige of militaire strekking niet is te overzien."

Londen 29 november.

Volgens The morning advertiser bestaat het voornemen bij de regering, om eene nieuwe leening van 25 millioen pond sterling uit te schrijven.

Middelen van Vervoer.

STOOMBOOTDIENSTEN.

Tusschen Middelburg en Rotterdam.

Uren van vertrek in December.

Van Middelburg				Van Rotterdam			
Zondag	2,	's morg.	6,30.	Dingsdag	4,	's morg.	11,30
Woensdag	5,	"	8 ure.	Donderdag	6,	"	6,30
Vrijdag	7,	"	10.	Zaturdag	8,	"	8 ure.
Zondag	9,		11.	Dingsdag	11,	"	8,30
Woensdag	12,	"	6	Donderdag	13,	"	8,30
Vrijdag	14,	"	7.	Zaturdag	15,	"	8,30

Van Vlissingen op Rotterdam.

Vastgestelde uren van vertrek.

Van Vlissingen	Van Rotterdam
des Maandags en Vrijdags, 's morgens 8 ure, na aankomst der stoomboot van Breskens.	des Dingsdags en Zaturdags, 's morgens 9 ure, na aankomst van den 1sten trein uit 's Hage.

Van Middelburg op Zierikzee en Bergen op Zoom (Tholen).

Uren van vertrek in December.

Van Middelburg				Van Tholen			
Maandag	3,	's morg.	6 ure	Dingsdag	4,	's morg.	5,30
Vrijdag	7,	"	9,30.	Zaturdag	8,	"	9 ure,
Maandag	10,	"	11,30.	Dingsdag	11,	"	10
Vrijdag	14,	"	3.	Zaturdag	15,	namidd.	1.

Weldadigheid.

Arnemuiden, den 30 november 1855.

Met betuiging van onzen innigen dank aan de onbekende edele gevers of geefsters, is voor onze talrijke armen en behoeftigen bij den heer de Blaecke de Ligny, bezorgd: den 23 dezer zes katoenen dekens, den 24 dezer van D. M. Z. ƒ 5,—, van X. ƒ 5,—, den 27 dezer uit de kerkcollecte een verzegeld pakje met twee muntbiljetten, ieder groot ƒ 10,—, en in een brief, onder het postmerk Vlissingen, van N. N.: „met de bede van meerdere en betere navolging," een coupon groot ƒ 2,47½.

Terwijl wij ons met deze bede vereenigen, hopen en vertrouwen wij, dat edele menschenvrienden ons, in deze donkere toekomst, door menige gift mogen verblijden, ter leniging van de armoede, die hier algemeen heerscht. God verhoore onze bede!

Namens het diaconie-armbestuur,
J. ODDING, pres.
A. BUYS, adm.

Advertentien.

Heden ontvingen wij het treurige berigt dat onze geachte Broeder en Behuwdbroeder, W. MINDERHOUT, in den ouderdom van 53 jaren, op den 24 September 1855, te Bolkton, in Noord-Amerika, is overleden,

Uit aller naam,
29 November 1855. A. VAN PAGE.
D. MINDERHOUT

Heden overleed, in den ouderdom van circa 80 jaren, Mejufvr. ELIZABETH GELDHOF, Wed. JOHs. GRANT.
Middelburg, den 29 November 1855.
Eenige kennisgeving.

Middelburg, den 29 November 1855. Heden overleed na een langdurig lijden, tot droefheid harer Betrekkingen, Mejufvrouw J. GELJON, in den ouderdom van bijna 42 jaren.

Aangezocht door de HH. PRINS en HASEBROEK, als Leden der Comm. voor de Godsdienstige belangen der Bewoners van de Haarlemmermeer, ter inzameling van gelden voor de stichting van eene **Kerkgebouw** en **Pastorij** aldaar, verklaart de ondergeteekende zich bereid tot het ontvangen van elke gift, hoe gering ook, welke de Christelijke liefde alhier voor dit oogmerk zal gelieven af te zonderen.
A. M. SNOUCK HURGRONJE.

WISSELBANK TE MIDDELBURG.

De Directeur der Wisselbank te Middelburg, als daartoe door Heeren Commissarissen geautoriseerd, maakt bekend dat de gewone jaarlijksche **Sluiting** zal plaats hebben op Zaturdag den 22 December 1855, des middags ten 12 ure, en de Bank zal geopend worden op Woensdag den 2 Januarij 1856, des morgens ten 9 ure; — dat tot het nazien der Saldo's van Rekeningen zal worden gevaceerd op Donderdag den 27 en Vrijdag den 28 December 1855, des morgens van 10 tot 12 ure.

Wordende elk Saldohouder verzocht, op gemelde dagen in handen van Heeren Commissarissen over te leggen een eigenhandig onderteekend Biljet, waaruit de opgaaf van het Saldo zijner Rekening duidelijk blijkt.

Middelburg, den 20 November 1855.
De Directeur voornoemd,
P. DUMON TAK.

VAN DEN BROECKE LUTEYN & SCHOUTEN adverteren, dat op heden, in tegenwoordigheid van de Directie van den **ONRUSTPOLDER**, ter aflossing zijn **uitgeloot** Tien Obligatien, van ƒ 1000 ieder, laatst gemelden Polder, zijnde no. **7, 8, 18, 49, 112, 149, 153, 161, 181 190;** welke aldus genommerde Obligatien, met de daarbij behoorende onverschenen Coupons, van af den 2 Januarij 1856, ten hunnen Kantore zullen worden voldaan, zoomede de alsdan verschenen Coupons.

Voorts dat gemelde Directie, gebruik makende van de vrijheid bedongen bij de Hypotheek-Acte, besloten heeft **eene Buitengewone Aflossing** te doen van ƒ 10,000, waartoe mede op heden zijn uitgeloot de Tien Obligatien, à ƒ 1000 ieder, no. **53, 68, 70, 98, 111, 114, 139, 155, 162, 166;** welke aldus genommerde Obligatien van af 1 Maart 1856, met de daarbij behoorende onverschenen Coupons, ten hunnen Kantore zullen worden voldaan, onder bijvoeging van twee maanden Rente of ƒ 6,66.
Middelburg, 29 November 1855.

DEPARTEMENT VAN FINANCIEN.

VERPACHTING
van
TOLLEN.

Op onderstaande dagen, des voormiddags ten 10 ure, zal, onder nadere goedkeuring, door de Ontvangers der Registratie belast met Domeinbeheer, te Middelburg en Tholen, en door den Ontvanger der Domeinen te Sas-van-Gent, al of niet in het bijzijn van den Directeur der Registratie en Domeinen voor de Provincie Zeeland, respectivelijk worden overgegaan tot de **Openbare Verpachting** bij opbod en afslag, van de **TOLLEN** op 's Rijks Groote Wegen onder ieders ressort, te weten:

Door den Ontvanger te Middelburg,
op Woensdag den 19 December 1855, in het Nederlandsch Logement in de Abdij te **Middelburg**, ten overstaan van den Notaris D. J. VAN DER HORST SERLE.

Door den Ontvanger te Tholen,
op Donderdag den 20 December 1855, in het Logement Zeelands Welvaren te **Tholen**, ten overstaan van den Notaris W. J. VAN VOORST CATSHOEK.

Door den Ontvanger te Sas-van-Gent,
op Zaturdag den 22 December 1855, in de Herberg de Eenhoorn, te Oostburg, ten overstaan van den Notaris I. C. OP BENTEYN.

De Verpachting zal geschieden zonder de 6 Opcenten en voor den tijd van drie jaren, in te gaan den 1 April 1856.

De algemeene en bijzondere Voorwaarden van Verpachting, benevens het Koninklijk Besluit van den 29 October 1833 (Staatsblad no. 59), liggen ter lezing ten Raadhuize der Gemeenten Middelburg, Zierikzee, Tholen, Sas-van-Gent, Sluis, Oostburg, Aardenburg, Breskens, Eede, Nieuw- en Sint-Joosland, Poortvliet, Scherpenisse en Schoondijke, alsmede ten Kantore van den Directeur, van de Ontvangers en van de Notarissen voornoemd, en verder op de gebruikelijke plaatsen.

De Directeur der Registratie en Domeinen voor de Provincie Zeeland,
VAN TEYLINGEN.

HEDEN (Zaturdag 1 December 1855) zal binnen Middelburg, worden verkocht: eene aanzienlijke partij aan die Gemeente toebehoorende **Harde en Zachte**

OLMEN-BOOMEN,

waarvan onderscheidene zeer geschikt tot Werkhout.

Aan te vangen des morgens ten 10 ure, op het Seisplein.

Publieke Verkooping op Dingsdag den 4 December 1855, des voormiddags 10 ure, op de Hofstede **Wulpenburg**, bewoond door JAN DINGEMANSE, gelegen aan het einde der Nieuwe Haven onder de Gemeente Vrouwe-*polder*, van **150 à 160 OLMEN en ESSEN BOOMEN, grootendeels geschikt voor Werkhout, alsmede eene MANTELING.**

Publieke Verkooping Woensdag den 12 December 1855, des voormiddags 10 ure, in de Gemeente **Nieuw- en Sint-Joosland**, op de Hofstede en daarbij behoorende Dijken bewoond door JAN VERSCHUERE, van eene partij **OLMEN en ESSEN BOOMEN, waaronder velen geschikt tot Werkhout.**

Verkooping aan de BANK VAN LEENING te **Vlissingen**, op Donderdag den 13 December 1855, van de openstaande **Panden**, over de maanden Julij, Augustus en September 1854. — Daags te voren, des namiddags van twee tot vier ure, voor een ieder te zien.

NB. Aan de belanghebbenden, wordt bekend gemaakt, dat de **Gouden en Zilveren Panden**, beleend *gedurende het gemelde 3de kwartaal 1854, moeten* worden gelost of de beleening daarvan vernieuwd uiterlijk vóór of op Vrijdag den 7 December 1855.

De Notaris D. J. VAN DER HORST SERLE zal op Donderdag den 13 December 1855, des avonds ten acht ure, in de Bovenzaal van de **Societeit de Vergenoeging**, op de Groote Markt, te Middelburg, in het openbaar, bij opbod en afslag verkoopen:

1. **EEN HUIS EN ERF,** genaamd de **Palmboom**, staande en gelegen binnen Middelburg, in de Bellingstraat, wijk G no. 168;

2. **EEN PAKHUIS EN ERF**, genaamd de **Zwarte Rave**, mede staande en gelegen binnen Middelburg, in de Bellingstraat, wijk G no. 196;

De voorschreven Perceelen zullen daags vóór en op den dag der Verkooping door een ieder kunnen bezigtigd worden.

VERKOOPING te NIEUWLAND,
op de Hofstede toebehoorende aan Jonkheer Mr. J. VAN REIGERSBERG VERSLUYS, op Zaturdag den 29 December 1855, des voormiddags ten 10 ure, van 152 ESSEN, 16 OLMEN, 4 ABEELEN en een EIKEN **BOOMEN.**

HOUT-VERKOOPING op *Rhijnsburg*,
Woensdag 9 Januarij 1856.

HOUT-VERKOOPING op *Twistvliet*,
Vrijdag 11 Januarij 1856.

UIT DE HAND TE KOOP

EENE HOFSTEDE, gelegen in de Gemeente van Baarland, met 20 of 30 Bunders BOUW- en WEILAND, ter keuze van den Kooper; de helft van de Koopsom kan daarop gevestigd blijven, tegen te convenieren Intrest. — *Te bevragen ten Kantore van den Notaris* A. SMALLEGANGE, te Goes.

De ondergeteekenden, dankbaar voor de wijze waarop door de Directie der **Bataafsche Brandwaarborg-Maatschappij** aan hare verpligting tot restitutie der geleden Brandschade, ten gevolge van het op den 3 October 1854 geheel afbranden der Meestoof „de Drie Kwartieren” alhier, is voldaan, maken het tot een pligt die Maatschappij in allen deele aan te bevelen.

Krabbendijke, den 29 November 1855.

Directeuren van voorschreve, nu opgebouwde Meestoof,
J. ZANDEE, Voorzitter.
G. VAN DOORN, Boekhouder.

228ste STAATS-LOTERIJ.

Aan het Kantoor van den gekwalificeerden Collecteur te Middelburg zijn te bekomen Heele en Gedeelten van **LOTEN**, zoo doorgefourneerd voor alle Klassen als in Koop en Huur voor elke Klasse.

De trekking begint 3 December aanstaande.

Ter gelegenheid van het **Sint-Nikolaas-Kinderfeest** maak ik ondergeteekende bekend, dat ik tegen dien tijd ruim voorzien zal zijn van allerlei

GEBAK EN SUCRERIEN,

alle door mij in persoon vervaardigd, dewijl ik geen buitenstadsche, veelmin buitenlandsche Artikelen debiteer, zoodat ik in alle deelen voor de onschadelijkheid der kleuren kan instaan. Hopende met een talrijk bezoek vereerd te worden, noeme ik mij UEd. dienaar,

M. AUWERS.
Hoek van de Groote Markt en Vlasmarkt.

De ondergeteekende berigt zijnen Stadgenooten, dat bij gelegenheid van het Sint-Nikolaasfeest bij hem te bekomen is **gewoon en Amandel-Sint-Nikolaas, alsmede GEVULDE en SPRITS-LETTERS.**

C. VAN LOOPIK,
Brood- en Dessertbakker.

Heden ligt in lossing J. POLDERMAN met puike bloemige **AARDAPPELEN en Zeeuwsche UIJEN**, tot civielen prijs, aan het Thoolsche Veer.

Door ziekte eene aankomende Meid benoodigd, K 169.

Bij DE GEBROEDERS ABRAHAMS te Middelburg is dezer dagen uitgegeven:

VIJFTIG JAREN IN DE BEIDE HALFRONDEN.

HERINNERINGEN UIT HET LEVEN VAN EEN VOORMALIGEN KOOPMAN,

NAAR HET HOOGDUITSCH VAN

VINCENT NOLTE.

Twee deelen in gr. 8°. — Prijs *f* 7,80.

De lezers ontvangen in dit werk geenszins de levensbeschrijving van een uitsluitend aan den handel gewijden koopman, maar van iemand wiens bestemming als koopman hem niet uitsloot om de gebeurtenissen der tijden te beschouwen en op te merken, en zich de gelegenheid ten nutte te maken om de belangrijkste karakters van zijnen tijd door persoonlijke kennismaking te kunnen beoordeelen; — van een man die hetgeen hij zag en hoorde onbevooroordeeld bevatten en behouden mogt, die in zijn eigen levensloop de luimen van het noodlot, de wisselvalligheden aan ons bestaan verbonden en de gevolgen van menschelijke dwalingen ondervond.

De belangrijkheid van het boek trok dan ook weldra niet alleen in Duitschland de algemeene aandacht; maar ook in Engeland, alwaar er spoedig eene vertaling van verscheen, vond het algemeen bijval. Van de vele gunstige beoordeelingen die het in dat land te beurt viel volge hier alleen een uittreksel van die uit het algemeen geachte Blackwood's Edinburg magazine.

„*De gedenkschriften van iemand* van *bijzonder avontuurlijken aard* en geneigdheid tot onderzoekingen, die door vroegtijdig aan bezigheden van den mannelijken leeftijd deel te nemen en zijne veerkracht lang te behouden, het bedrijvende tijdperk van zijn leven tot een halve eeuw heeft gerekt; die van de vele belangrijke gebeurtenissen, welke gedurende de jaren 1796—1850 in Europa en Amerika voorvielen, ooggetuige was en in vele er van persoonlijk betrokken was; die als deelgenoot of agent optrad in eenige der belangrijkste handelsondernemingen en financiële operatien, welke ooit door britsche of nederlandsche kapitalen werden ondernomen; die in aanraking kwam en niet zelden van zeer nabij bekend was met een aantal merkwaardige mannen van zijnen tijd, kan men zich niet anders dan hoogst belangrijk voorstellen, ten minste indien zulk een schrijver in zoo verre zijne moedertaal meester is om in behoorlijken vorm neder te schrijven wat in zijn geheugen is bewaard gebleven, voldoend oordeel bezit en genoeg meester over zich zelven is om bij bijzonderheden van gering of bloot persoonlijk belang niet te lang stil te staan.

„In het boek dat thans voor ons ligt, is vrij wat meer leven en afwisseling dan in de eindelooze aanteekeningen van den generaal Van Rahden, hetwelk onlangs door ons aangekondigd werd en waaraan het ons echter in sommige opzigten herinnerd heeft. Van Rahden, een krijgsman door stand en neiging, geeft ons veel te veel van zijn gedrag in vredestijd, en blijft met vervelende gerektheid bij zijne garnizoensverwisselingen, zijne onbeloonde verdiensten en in duitsche landstadjes vertoeven. *De heer Nolte* daarentegen, door zijnen stand een man van vrede, wiens wapen de pen en wiens slagveld de beurs is, wiens veldtogten onder balen katoen geleverd werden, wiens beschermgod Mercurius in plaats van Mars is, en wiens aanvoerders en bondgenooten, in plaats van de heldhaftig klinkende namen van Blucher, Gneisenau en Chassé, de vredelievende maar niet minder vermaarde namen van Hope, Labouchere en Baring zijn, levert in de ingewikkelde *verhalen van zijne handelsbedrijven, voor- en tegenspoeden*, een aantal avonturen die hem zoo wel te water als te land zijn overkomen en waarin hij zelf persoonlijk betrokken was, en vertoont in zijn verhaal niet weinig van het „go-ahead,” eigen aan het volk waaronder hij een groot deel van zijn leven heeft doorgebragt.

„In Duitschland was de eerste uitgave van zijn boek in een oogenblik uitverkocht, *en dit getuigt niet weinig voor de verdiensten er van*, vooral in een jaar, gedurende hetwelk de staatkunde van het oogenblik bijna uitsluitend het onderwerp was dat in belangstelling alles verdrong. Wij verwonderen ons echter geenszins over de populariteit van dit werk, want behalve het aantal anecdotische en geschiedkundige herinneringen die het bevat, is de schrijver door den lossen, onderhoudenden en ongekunstelden stijl er in geslaagd, een belangrijkheid aan zijn persoon te geven, waarbij hij van zijne dwalingen en buitenkansen, van zijne tegenspoeden en rampen, zoo wel als van de zeldzame oogenblikken van voorspoed en geluk verhaalt.

„Het was aanvankelijk ons plan een uittreksel of overzigt van de encyclopedie, die in deze twee deelen van Nolte bevat is, in de engte van een artikel zamen te dringen, maar alleen om er een wegwijzer door te schetsen zouden wij meer dan een half nommer moeten vullen. Zelden was er zulk een rollende steen. Hij steekt te Dover het Kanaal over, en telt een landreis van eenige honderde mijlen niet meer dan een moderne Londenaar een toertje naar Ramsgate.”

Na vervolgens uit het geheele werk verscheidene belangrijke plaatsen te hebben aangehaald, eindigt het artikel aldus:

„Zelden hebben wij, het zij in druk, het zij in persoon, een zoo rusteloos, wispelturig en zwervend genie aangetroffen als „Vincent Nolte, Esq. van Europa en Amerika;” geen adres dat meer beperkt is, zou voldoende zijne cosmopolitische woonplaats uit drukken. De lezer zal zich mogelijk, na het doorloopen van deze vlugtige bladen van ons tijdschrift voorstellen *dat wij een groot deel* van Noltes levensloop hebben aangestipt. Geen denkbeeld is echter meer bedriegelijk; wij hebben slechts hier en daar een weinig uitgepikt, en niet eens de aandacht gevestigd op die plaatsen die hij ongetwijfeld voor de belangrijkste van zijn boek houdt, en die vooral met groote belangstelling zullen gelezen worden door bankiers en handelaren, welke dien leeftijd bereikt hebben, dat zij zich de handelsgeschiedenis van het eerste vierendeel der *tegenwoordige eeuw kunnen herinneren. Het is hoofdzakelijk aan* deze innige en persoonlijke handelsbijzonderheden dat wij het ongewoon succes toeschrijven, dat Noltes levensbeschrijving in de plaats, waar zij oorspronkelijk het licht zag, en door geheel Duitschland te beurt viel; doch zelfs afgescheiden daarvan, bevat zij belangrijke en onderhoudende onderwerpen voor alle soort van lezers.”

De volgende opgaaf van de opschriften der verschillende hoofdstukken geeft slechts een flaauw denkbeeld van den afwisselenden en belangrijken inhoud.

Eerste deel.

I. Herinneringen uit mijne *kindschheid* en *jongelingsjaren*. — II. Parijs, Nantes, Amsterdam. — III. De bankier en algemeene leverancier J. G. Ouvrard. — IV. De mexikaansche zaken van de heeren Hope en Co. — V. David Parish te Philadelphia. — VI. Gedwongene ontbinding der groote onderneming. — VII. De schipbreuk. — VIII. Het embargo der Vereenigde Staten in het jaar 1808. — IX. Terugreis naar Europa in de maand april 1809. — X. Terugkeer naar Engeland. — XI. Nieuw-Orleans. — XII. *Jacksons verdediging* van de stad Nieuw-Orleans. — XIII. Terugkomst van ons kleine leger in de stad. — XIV. Reis naar Frankrijk. Waterloo. Parijs door de verbondene mogendheden bezet in 1815. — XV. Het slagveld van Waterloo. De katoenmarkt. Francis Baring. Veranderingen in het huis Baring.

Tweede deel.

I. *Conversie der fransche vijf-percents renten.* — *II. De handels*crisis van 1825—1826. Lafayette te Nieuw-Orleans. — III. Gevolgen der crisis van 1825—1826. — IV. De verkiezing van een president in de Vereenigde Staten. — V. De leveringen van wapenen. — VI. Zamenzwering in de Rue des prouvaires. — VII. Herinneringen uit de parijsche kunstenaarswereld. — VIII. Einde en gevolgen mijner wapenleverancien. — IX. De uitvinding van A. Collas en hare toepassing. — X. *De koningin Victoria. De gevangenis van* „Queens Bench.” De krooning der koningin. — XI. Nicolaas Biddle en de bank der Vereenigde Staten. — XII. Laatste bezoek in de Vereenigde Staten. — XIII. De reis naar de Zwarte zee. — XIV. Terugreis naar Triest. — XV. Triest. — XVI. Parijs. Hamburg.

TER DRUKKERIJ VAN DE GEBROEDERS ABRAHAMS.